

Sygn. akt III KO 5/23

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 8 lutego 2023 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 10 stycznia 2023 r., sygn. akt III Ko 481/22,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2023 r., sygn. akt III Ko 481/22, Sąd Okręgowy w Kielcach wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi, w trybie art. 37 k.p.k., sprawy z wniosku obrońcy skazanego A. E. o wyłączenie sędziego R. D. od rozpoznania wniosku o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności.

W uzasadnieniu wystąpienia podniesiono, że w sprawie o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności obrońca skazanego A. E. wniósł o wyłączenie od rozpoznania sprawy sędziego R. D., wskazując jako podstawę wyłączenia fakt jego powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego postanowieniem Prezydenta RP z dnia 11 września 2020 r. w wyniku rekomendacji z dnia 13 lutego 2019 r. wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie

określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Sąd Okręgowy podkreślił, iż uwzględnienie złożonego w trybie art. 37 k.p.k. wniosku i przekazanie sprawy innemu równorzędnemu sądowi spoza apelacji krakowskiej jest uzasadnione z uwagi na administracyjne funkcje sprawowane przez w/w sędziego (Wiceprezesa SO w K.), a także okoliczności, które należy rozważyć, w tym i kwestię dotyczącą ważkości tego rozstrzygnięcia i wpływu na inne sprawy rozpoznawane z udziałem tej osoby.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny i dlatego nie został uwzględniony. Instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. W niniejszej sprawie, której przedmiotem jest rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego, sytuacja taka nie zaistniała.

Zauważyć trzeba, że wyłączenie sędziego jest instytucją, do której istoty należy rozstrzyganie w tej kwestii przez sędziów tego samego sądu co sędzia objęty wnioskiem czy żądaniem wyłączenia. To, że sędzia ten pełni funkcję prezesa, wiceprezesa lub przewodniczącego wydziału nie stanowi samo w sobie przeszkody w rozpoznaniu wniosku o jego wyłączenie przez sąd miejscowo właściwy.

Nie do przyjęcia jest założenie, że Sąd Okręgowy nie jest w stanie rozpoznać niniejszej sprawy w sposób niestwarzający zagrożenia dla zaufania co bezstronności, obiektywizmu i swobody orzekania sędziów, tylko z tego powodu, że wniosek dotyczy sędziego pełniącego w tym Sądzie funkcję Wiceprezesa Sądu i Przewodniczącego Wydziału.

Oceny inicjatywy Sądu Okręgowego nie zmienia wskazana we wniosku o wyłączenie sędziego podstawa jego złożenia. Praktyka orzecznicza pokazuje, że powoływanie się przez strony na tego rodzaju okoliczność, która została podniesiona we wniosku obrońcy skazanego, nie jest niczym szczególnym. Takim samym pozostaje również w sferze normatywnej, skoro ustawodawca przewidział badanie w odpowiednim trybie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Dodać trzeba, że sprawa będąca przedmiotem wystąpienia Sądu Okręgowego nie ma takiego znaczenia na jakie wskazuje się uzasadnieniu postanowienia zawierającego inicjatywę zastosowania instytucji z art. 37 k.p.k. Rozstrzygnięcie w kwestii wyłączenia sędziego zawsze dotyczy konkretnej sprawy i do niej się ogranicza.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.